

Розділ II. Цивілізації Стародавнього Сходу

Тема I Стародавній Єгипет

Урок 11. Природа і населення Стародавнього Єгипту

Мета уроку: - ознайомити учнів з впливом природно-географічних умов на розвиток єгипетської цивілізації, повсякденним та господарським життям;

- аналізувати історичний зміст, робити нескладні висновки та узагальнення, користуватися історичною картою, показувати на ній історичні місця;

- виховувати повагу до праці, трудової діяльності людини.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Устаткування: навчальний підручник з історії стародавнього світу § 11; Дидактичні матеріали з історії стародавнього світу (П. Мороз), №1 – 13, стор. 12 -- 15. ; карта "Стародавній Єгипет"; контурні карти.

План вивчення нового матеріалу:

1. Особливість природно-географічних умов Стародавнього Єгипту.
2. Особливості розливу Нілу.
3. Єгипет – « Дарунок Нілу ».
4. Праця єгипетського хлібороба.
5. Ремесла та обмін.

1.Учитель пропонує прочитати пункт перший і скласти план відповіді «Особливості природно-географічних умов Стародавнього Єгипту». Після виконання завдання обговорюються плани і виставляються оцінки.

Проводиться робота с картою «Стародавній Єгипет.»Щоб визначити кордони, на карті Стародавнього Єгипту знаходимо перший поріг, долину і дельту Нілу, Середземне море. Таким чином, Стародавній Єгипет був розташований на берегах Нілу від першого порога до Середземного моря».

Після цього учні заповнюють контурні карти.

Учитель пропонує «здійснити уявну подорож з України до Єгипту, при цьому виконати такі завдання: 1) на карті півкуль покажіть маршрут своєї подорожі; 2) порівняйте природні умови Стародавнього Єгипту і своєї місцевості.»

2. По другому і третьому пунктам учитель організує роботу партнерів (сусідів по парті). Партнери читають матеріал і готують друг-другу по три запитання. Після відповідей на запитання учні ставлять оцінки.

3. Цей пункт по черзі учні читають вголос, а потім відповідають на запитання вчителя:

- Які природні умови Стародавнього Єгипту були сприятливі для землеробства? Чому саме?

- Чому єгиптяни змушені були зрошувати землю? Які зрошувальні споруди і з якою метою вони споруджували?

- «Відповідно до розливів Нілу єгиптяни ділили увесь рік на три частини, три пори року: «повінь», «сходи» і «сухість». Подумайте, з якими

природними особливостями Єгипту це було пов*язано. Як такий поділ року пов*язаний з циклом хліборобських робіт.» (Дидактичні матеріали. Всесвітня історія. 6 клас. П. Мороз, № 4, с. 13)

- Стародавні греки образно називали Єгипет «Даром Нілу, а самі єгиптяни називали свою країну «Чорна земля». Поясніть ці назви. Чи є в них протиріччя? Подумайте, в чому воно висловлюється.

(Дидактичні матеріали. Всесвітня історія. 6 клас. П. Мороз, № 5, с. 13)

Учням пропонується виконати завдання.

- Складіть від імені землероба розповідь про те, як пройшов його день.

5. Учні самостійно читають цій пункт і готують відповіді на запитання:

- «У Стародавньому Єгипті майстри вміли виготовляти прекрасні льняні, бавовняні та шовкові тканини. Вони виробляли фарби різних кольорів, отримували тростинний цукор, плодово-ягідні вина та інші вироби. Про розвиток яких галузей господарства свідчать ці факти? Що сприяло розвиткові сільського господарства та ремесел у Стародавньому Єгипті?

(Дидактичні матеріали. Всесвітня історія. 6 клас. П. Мороз, № 8, с. 14)

- «При обробці дерева єгиптяни користувалися металевією пилюкою, сокирою, буравом, скобелем, долотом, трикутником, виском, молотом. Стародавні майстри чудово плавили та обробляли мідь, бронзу, свинець, олово, срібло, золото, залізо. У будівництві ремісники застосовували гіпс, алебастр, вапно, слюду, графіт, камінь, глину.

Подумайте, в яких галузях господарства і для яких робіт використовувалися перелічені інструменти та матеріали. Якими знаннями

та навичками мали володіти ремісники?» (Дидактичні матеріали з історії стародавнього світу. П. Мороз, № 9, с. 14)

- «У Стародавньому Єгипті не знали грошей. З робітниками розраховувалися хлібом, тканинами, олією, рибою, фініками, зеленню та ін.. Як ви вважаєте, чи були в Стародавньому Єгипті ринки?» (Дидактичні матеріали з історії стародавнього світу. П. Мороз, № 10, с. 14)

Домашнє завдання: запитання і завдання до уроку 11. Дидактичні матеріали з історії стародавнього світу. П. Мороз, № 1-3, с. 12-13